

Noves adquisicions

Les noves adquisicions del Museu Marítim de Barcelona

Les col·leccions del MMB s'han enriquit en els darrers mesos amb la incorporació de diferents objectes, documents i fotografies, alguns procedents de donacions i altres de compra. El seu valor és sempre gran, ja que permeten recuperar petits bocins de la nostra història marítima.

S'ha comprat un petit lot d'objectes a un particular de Barcelona, que incorpora, per exemple, un petit model de barca de pesca construït per l'etnòleg Emerencià Roig i Raventós; un altre de gran qualitat d'un bergantí goleta, obra del modelista J. Vila, construït el 1925; un llum antic de vaixell, i un vestit de pescador que havia servit de model per al patronatge d'una sastreria. També s'ha comprat un gravat que representa el port d'El Callao i dos més que representen el disseny de les veles d'un gran veler.

Una de les compres més interessants ha estat la d'una petita col·lecció de cartes relacionada amb les activitats marítimes. Van ser adquirides en una subhasta el 19 d'octubre de 2006 i han estat incorporades per dues vies diferents: directament pel Museu (*Playas de Cataluña, Vapor correo Habana i Real Club de Regatas*) o per la Fundació Privada Museu Marítim de Barcelona i posteriorment donades al Museu (*Vapor Martín Saenz de la compañía Pinillos, Compañía Trasatlántica lles a Nueva York y Cuba, Vapor Vicente Salias de Salinas y Schäfer, Compañía Trasmediterránea, Ybarra y Cia, y Ybarra: Cabo San Vicente i Cabo San Roque*).

L'apartat que més elements ha incorporat és el fons de documents, ja que el Museu té una política de compra sistemàtica de documents que, amb un valor limitat en ells mateixos, quan formen col·leccions d'un cert volum ja esdevenen un instrument interessant per a l'investigador. En destaquem:

■ Documentació manuscrita referent a tres viatges de la fragata Casualidad de Barcelona a Buenos Aires i l'Havana, entre el 1862 i 1864. Hi trobem els contractes de noliament, les pòlisses d'assegurances, els comptes de despeses de manteniment del vaixell, els guanys de la compra i venda de les mercaderies, rebuts i una protesta

d'avaria del capità per l'avarada accidental a Cayo Blanco. Aquest lot permet resseguir totes les vicissituds d'unes expedicions comercials des d'aquí a Amèrica, les mercaderies que s'exportaven i importaven, les relacions comercials que s'establien i l'estudi global del rendiment econòmic amb el desglossament de guanys i despeses.

■ Lot de documents, plànols i fotografies relacionats amb els Astilleros Cardona de Barcelona. S'han pogut recuperar alguns materials especialment valuosos ja que d'aquesta empresa, fundada a Barcelona pels volts del 1870, no se'n conserva gairebé res, perquè els seus arxius han estat destruïts en tres moments diferents.

■ Col·lecció de 29 coneixements d'embarcament de finals del XVIII i principis del XIX, en molt bon estat de conservació, en què figura el nom del vaixell, el capità, el port de sortida, el port de destí i la càrrega que transporta.

■ Col·lecció de 27 lletres de canvi, entre 1799 i 1826, en molt bon estat de conservació.

■ Lot de 17 coneixements d'embarcament de vapors de la Compañía Transatlántica, de mercaderies embarcades a Barcelona amb destinació a Puerto Rico. Tot i que conservem el fons de la delegació de Barcelona d'aquesta empresa, en el fons conservat al Museu no hi havia documents d'aquest tipus.

■ Conjunt de documents de la segona meitat del XIX: factures, rebuts, notes d'embarcament a càrrec de Pablo Moreu i Joan Barbé Moreu de Mataró, que carreguen mercaderies en diferents vaixells amb destinació a l'Havana i Puerto Rico.

Cal esmentar, a part, la donació d'un petit fons d'empresa, procedent de l'Agència Marítima Barcelona (Dahl), casa consignatària de Barcelona sobre la qual s'explica alguna cosa en aquest mateix número de la revista *Drassana*.

D'altra banda, s'han incorporat a la biblioteca dos llibres publicats a Barcelona durant el segle XVIII i relacionats amb la fundació del barri de la Barceloneta. Un és la *Breve noticia de la fabrica y construccion del nuevo barrio en la playa de Barcelona, llamado vulgarmente Barceloneta : lo que era antes, el estado del puerto, la erccion del templo dedicado al Archangel S. Miguel : fiestas que se celebraron en su solemne dedicacion, desde 28 de Septiembre hasta 6 de Octubre del año 1755 y relacion*

de otras obras de la fabrica y adorno de la ciudad, obra de Sebastià Coll Llopis, imprès el 1755. Del mateix any és l'*Oracion panegyrica que a la dedicacion de iglesia y colocacion de el santissimo en el nuevo primoroso templo de S. Miguel de el puerto de Barcelona, dixo el día 29 de septiembre de el presente año 1755 Antonio Diez de Armendariz con una descripcion de las metopas o geroglyphicos que están figurados en el cuerpo interior de dicha iglesia*, obra d'Antoni Armenáriz.

En aquests anys han estat especialment interessants les donacions de llibres per part d'especialistes o col·leccionistes, ja que permeten completar la biblioteca amb exemplars rars i difícils de trobar. Cal destacar-ne les donacions de la família Infiesta (biblioteca d'Alcofar Nassaes), de Camil Busquets (uns 200 volums sobre navegació aèria, fulletons sobre marina de guerra i alguns números de revistes de marina militar), de Juan Pérez de Rubin (còpies de tres obres seves sobre l'Instituto Español de Oceanografía, la Liga Naval i sobre expedicions científiques espanyoles a ultramar), de Salvador Maluquer, V. Massey, Associació d'Amics del Museu Marítim i finalment Bertomeu Sigalés, que va fer donació entre altres de *La riqueza de las naciones*, vol. 2, 1817, de Dou, un fulletó de l'*Asamblea Provincial celebrada en la ciudad de Las Palmas de Gran Canaria en los días 19 y 20 de noviembre de 1899*, *Le republiche marinare* de Bragadin.

La Fundació Privada Museu Marítim de Barcelona juga un paper molt important en la política d'adquisicions del Museu, ja que incorpora elements de gran valor econòmic a través de la compra i posterior donació al Museu, i deixa que els patrons intervinguin activament en la localització i adquisició d'elements patrimonials singulars. La complicitat de la comunitat marítima i portuària en la preservació del patrimoni i l'enriquiment de les col·leccions del Museu ha esdevingut un actiu molt valuós per a aquesta institució.

VESTIT DE PESCADOR (BRUSA I PANTALONS)

Número d'inventari: 19.866

Autor: Salvador Miquel

Cronologia: 1890-1910

Matèria: roba

Tècnica: confecció

Mides: 65 cm cintura x 93,5 cm
camal (pantalons)

i 59 cm espatlla i 62,5 cm
llar (brusa)

Procedència: sastreria Miquel
(Barceloneta)

Es tracta d'un vestit (rarament ens arriben peces de vestuari) dels que la sastreria Miquel, del carrer Maquinista de la Barceloneta, especialitzada en roba de treball per a la gent del barri, feia per als pescadors de la ciutat. Quan la sastreria va tancar, als seus magatzems va quedar una mostra de dues bruses i uns pantalons, utilitzats com a guia per les cosidores. La brusa, sense coll, és molt curta, mentre que els pantalons són molt amples ja que les peces estan pensades per a una feina física concreta i per no impedir el moviment a bord d'una barca en plena pesquera. La roba és de cotó blau gruixut amb costures molt resistents.

CARTELL DEL REIAL CLUB DE REGATAS DE BARCELONA

Número d'inventari: 19849
 Autor: Antonio Utrillo Viadera
 Cronologia: 1899
 Matèria: paper
 Tècnica: impressió
 Mides: 94,5 x 65,8 cm
 Procedència: adquirit
 en subhasta

El cartell ha tingut una gran tradició a Catalunya, des dels publicitaris als polítics, passant per aquells que anuncien una activitat esportiva, com aquest. Precisament els esports de mar van generar una gran producció de cartells a principis del segle XX, quan les classes benestants anaven a les tribunes dels pavellons flotants dels clubs per veure les competicions de rem, que es feien a les aigües interiors del port. Aquests cartells, molt buscats per col·leccionistes i museus, assoleixen preus astronòmics, per la qual cosa el Museu ha fet un gran esforç per tal de completar les seves col·leccions amb una peça d'alt valor estètic i documental.